

Recensie: Time Goes Bye Bye ★★★★★*****

DE Studio Antwerpen
zondag 29 december 2019

foto © Franky Verdickt

Recensie:

40 worden, het is me wat. In 2020 valt die eer me te beurt. Het vormt ook de aanleiding voor Compagnie Barbarie om een voorstelling rond tijd te maken. Tijd die relatief is, want als je iets saai vindt als kind, gaat die maar niet vooruit. Terwijl 'Als het leuk is, vliegt de tijd' een ander net een totaal ander gevoel kan bezorgen. Dat laatste was wat ons betreft het geval toen we Time Goes Bye Bye zagen in de Studio. Een heerlijke bij momenten hilarisch absurde voorstelling waarin de makers er bewust zelfs niet in willen slagen om de titel uit te leggen of te vertalen: 'Tijd gaat voorbij bij.', 'Tot ziens tijd' en 'Eigenlijk is dat wel een moeilijke titel' klinkt het, waar de jarige Amber (Goethals) centraal staat. Haar vriendinnen Liesje (De Backer), Lotte (Vaes) en Sarah (Vangeel) nemen al vroeg, bij de start van de voorstelling afscheid van haar. Want haar verjaardagsfeestje zit erop. Ze kan niet aanvaarden dat het al gedaan is, terwijl ze het gevoel heeft dat het allemaal nog maar net begonnen is. Toch is de rest duidelijk: 'Dat was een prachtig feest!' , 'Dit is het. Hier stopt het.' en 'De mensen mogen van mij blijven zitten. Wij gaan nu gewoon opruimen.' luidt het. Amber had eerder het gevoel dat ze nog niet aan feesten waren toegekomen. Ze had nog van alles voorbereid ...

Met 'Nee, nee. Ik doe dat wel' antwoordt Amber op de vraag "Zal ik u efkes helpen?" wanneer een van haar vriendinnen voorstelt om mee op te ruimen. Later klinkt het dat ze dat tot morgen wil uitstellen wat op een "Ze gaan dat niet leuk vinden als je dat tot morgen laat liggen." kan rekenen. De drie gaan dan ook over om haar te helpen.

Het heerlijke aan Time Goes Bye Bye is dat het terechte kritiek op small talk levert. Zo zien we in een rewindscène steeds hetzelfde gebeuren. Of Amber niet recent heeft geschilderd? Neen, dat is al tussen haar negenendertigste en haar veertigste kennelijk gebeurd, komen we na verloop van tijd te weten. Of ze nieuwe oorbellen heeft? Ze zegt van ja, maar blijkbaar heeft ze die al van haar tweeëntwintigste. Een jaar eerder vraagt haar vriendin of ze een nieuwe jurk heeft. Dat soort dingen, waarbij enkel gepraat wordt over uiterlijkheden en bezit wordt hier heerlijk bekritiseerd. Er is wel wat meer dan dat alleen.

Door naar het einde toe alle cadeaus die ze in haar leven nog zal ontvangen (waaronder een bal die de drie zo hebben opgeplooid dat het een vierkant is, surrealistischer en absurder wordt het niet) bij elkaar te plaatsen zie je ook de overdreven proporties en de banaliteit ervan: "Nu heb je alles gehad. Ben je niet blij?" klinkt het. "Deze zal ik alvast gaan wisselen want die zal je dubbel hebben." Horen we ook vooruitkijkend op de toekomst.

Time Goes Bye Bye blikt dus terug via de imaginaire rewind-knop (flash backs) op Ambers vorige feestjes en blikt vooruit via fast forwards. Steeds meldt Amber dat een jaar voorbijgevlogen is, wat uiteraard ook klopt in die scène, maar ook met het gevoel dat haar personage heeft (hoe ouder je wordt hoe sneller de tijd nu eenmaal lijkt voorbij te vliegen). Dat maakt de voorstelling extra gelaagd (snellere verteltijd dan vertelde tijd) zodat ook de ouders zich er kostelijk mee kunnen amuseren. Â

Doorprikken dat het uiteindelijk allemaal theater is, zien we Compagnie Barbarie doen wanneer er teruggespoeld wordt naar het begin. Zowel Lotte, Sarah als Liesje zijn er al en wachten op de jarige Amber die te laat is. Maar de actrice Amber Goethals is uiteraard al de ganse tijd op het podium wat leuke absurde situaties

oplevert, zeker wanneer die scène herhaald en herhaald wordt, en zij de toch wel wat tegenstrijdige regieaanwijzing krijgt om nog niet op te komen, want "Hoe kunnen wij nu op u wachten als gij er al zijt?" terwijl een ander fijntjes meldt: "Ik zou niet te lang wachten want de mensen zijn er al."

Time Goes Bye Bye, dat Karolien De Bleser regisseerde, is ook niet alleen qua opbouw een erg intelligente voorstelling, het speelt ook met het klassieke verloop begin "midden" slot door de kijker in plaats van een lineaire voorstelling een cirkelvormige structuur biedt. Het einde blendt dus perfect met wat er gebeurt na de technische controle of alles ok is met de belichting, de rookmachine, het geluid en de discobol waarmee de voorstelling die op dat moment nog niet gestart lijkt, start. Via "Het gaat rap hé. Soms zou je willen terugspoelen" belandt Amber in het verleden in de zestiende eeuw waarbij haar collega's/vriendinnen ondertussen gekleed zijn in die tijd wat tot een van de grappigste taferelen en terechte kritiek op de gastvrouw leidt: "Wij zullen zelf onze mantel rond onze arm draperen?"

"Tijd is relatief" luidt het in die scène waarop - terecht "de correctie volgt dat Amber dat in die periode nog niet kan weten (hoewel de relativiteitstheorie van Einstein inderdaad van de 20ste eeuw dateert, al had Galilei in 1600 ook al gelijkaardige visies op sommige vlakken n.v.d.r.) Vervolgens wordt nog verder in de tijd gegaan en komen we bij de Egyptenaren. Hulde aan Viv Van der Poel die instond voor de kostuums. Onder andere Sarah Vangeel toont een sterk staaltje creativiteit door een goudkleurige hak op haar hoofd te bevestigen met een elastiek zodat ze op een Egyptenaar lijkt. Zo zien we haar wandelen als een Egyptenaar. Educatief verantwoord wordt de voorstelling helemaal wanneer het kwartet teruggaat naar "het allerbegin" (het ontstaan van het leven n.v.d.r.), wat we te zien krijgen net voorbij de helft van de voorstelling om maar te zeggen dat er behoorlijk gespeeld wordt met structuur, die bij momenten al even chaotisch lijkt als het podiumbeeld dat soms bezaaid is met glitterconfetti waarover de vrouwen ook glijden en vallen. Glitterconfetti die meermaals een prachtig poëtisch, dromerig en verlangend beeld oplevert dat zo eigen is voor elk nieuw begin, of het nu nieuwjaar vieren is of je verjaardag!

Conclusie: met Time Goes Bye Bye van Compagnie Barbarie beleefde ik de tijd van m'n leven. En ik heb nu al meteen het antwoord klaar voor al wie me wil feliciteren met m'n veertigste verjaardag in 2020. Tijd is relatief.

< Bert Hertogs >

Credits:

Spel: Liesje De Backer, Amber Goethals, Lotte Vaes en Sarah Vangeel Regie: Karolien De Bleser Vormgeving: Michiel Van Cauwelaert Kostuums: Viv Van der Poel Productie: Leila Boukhalfa Geluid en techniek: Saul Mombaerts, Jannes Dierynck en Koen De Wilde Grafisch ontwerp: Nick Mattan en Mieke Dhooge